

Víra a ateismus

Autor: Mgr. Jaromír JUŘEK

Kopírování a jakékoliv další využití výukového materiálu je povoleno pouze s uvedením odkazu na www.jarjurek.cz.

1. Víra a ateismus

Víra a ateismus

Ateismus (z řeckého α, a záporná předpona + θεός, theos „bůh“) je v širším smyslu odmítání víry v existenci Boha či božstev.

Správnější překlad slova jako "ne-božství" nebo spíše "bez-božství" lze charakterizovat jako stav bez náboženské víry, nebo přesvědčení o neprokázanosti existence Boha nebo bohů.

Ateismus je běžný v zemích rozvinuté Evropy, v bývalých nebo současných zemích pod vládou komunistické strany, a v menší míře též v USA a Kanadě. V západních zemích se poslední dobou však ve větší míře rozlišování mezi ateismem a agnosticismem šíří s tím, že větší část těch, kteří tento pojem rozlišují a nevěří v boha či božstva se označuje za agnostiky. Důvodem je částečně fakt, že uvědomělé hlásání toho, že bůh není, je vnímáno, na rozdíl od aktivit církví, jako akt poněkud agresivní.

Ateismus v Česku je v porovnání s ostatními zeměmi Evropy velmi vysoce zastoupen. Proti tomuto tvrzení však bývá často vznášena námitka, že se nejedná o ateismus jako spíše o bezkonfesnost, za ateisty bývají často označováni i lidé bez vyznání. Příčiny současného stavu, kdy Česko bývá označováno často jako misijní země, jsou mnohé, je to ať již dědictví z časů komunistického režimu, přerušení církevního monopolu na vzdělávání, tak i odpor k římskokatolické církvi po vzniku první republiky, za které byla církev do jisté míry považována za symbol starého mocnářství.

Pravděpodobně jediným státem, který se ústavně definoval jako ateistický, byla komunistická Albánie. Podobná situace panuje i v Severní Koreji, zde je však nedostatek informací.

Opakem ateismu je **víra v nějaké náboženství**.

Náboženství je moderní souhrnný pojem pro velmi rozmanité soustavy jednání, symbolů a představ, jimiž různá společenství vyjadřují reálný, životní, osobní vztah k transcendentní zkušenosti.

Každé náboženství má společné rituály nebo bohoslužby, určité představy o světě a místě člověka v něm a většina náboženství vyžaduje i určitou morálku. Většina náboženství se chápe jako vztah k osobnímu Bohu nebo božstvům, na nichž člověk závisí a k nimž se obrací s díkem a s prosbou o ochranu. Výkon bohoslužebných obřadů je často vázán na určitá posvátná místa (obětiště, chrámy) a časy (svátky), svěřen zvláště vybraným nebo pověřeným osobám, kněžím, a některá náboženství se společensky organizují jako církve. V židovsko-křesťanském prostředí se náboženství často ztotožňuje s (náboženskou) vírou, tj. s očekáváním a nadějí do budoucnosti.

Srovnávacím studiem náboženství se zabývá religionistika, přesnější vypracování určitého náboženského učení zevnitř je úkolem teologie. Náboženství je ovšem už od starověku také předmětem kritiky.

 Obsah

 1. Víra a ateismus 2